

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA
Nazwa przedmiotu	METODOLOGIA BADAŃ PEDAGOGICZNYCH
Kod przedmiotu	PPKD.2.1.
Moduł	Kształcenie kierunkowe
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	2
Forma prowadzenia zajęć	10 w. / 10 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Prof. Dr hab. Barbara Skałbania/prof. Juliusz Jundziut/prof. dr hab. Ireneusz Światała
Prowadzący zajęcia	Prof. Dr hab. Barbara Skałbania/prof. Juliusz Jundziut/prof. dr hab. Ireneusz Światała

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań. Student posiada podstawowe umiejętności formułowania problemów badawczych. Student wykazuje aktywną postawę poznawczą wobec problemów społecznych.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

- C-1 Zapoznanie studentów z założeniami badań społecznych – poznawczymi, metodologicznymi i etycznymi.
- C-2 Zapoznanie studentów z metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi we współczesnych badaniach pedagogicznych.
- C-3 Kształtowanie umiejętności badawczych.
- C-4 Kształtowanie postaw etycznych.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PPW	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK

1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki (w tym pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej).	PPW_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, zna jej terminologię i założenia metodologiczne, rozumie postulat wieloparadygmatyczności, współczesne tendencje badawcze, zna metody badawcze stosowane w pedagogice (w tym w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej).	PPW_W05		P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PPW	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.	PPW_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
2.	Student posiada umiejętności badawcze, pozwalające na: rozróżnianie orientacji w metodologii badań społecznych, formułowanie problemów badawczych, dobór adekwatnych metod, technik oraz konstruowanie narzędzi badawczych, opracowywanie, prezentowanie i interpretowanie wyników badań, wyciąganie wniosków oraz wskazywanie kierunków dalszych badań.	PPW_U02	SN_TI01, SN_TI02 SN_U02, SN_U08	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PPW	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki (w tym pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej) i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia	PPW_K01	SN_K03	P7S_KK

	znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.				
2.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań edukacyjno-dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, włączających i profilaktycznych w środowisku otwartym.	PPW_K04	SN_K02, SN_K03	P7S_KO	
3.	Student wykazuje gotowość do odpowiedzialnego traktowania obowiązków zawodowych; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.	PPW_K05	SN_K06	P7S_KO	
4.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PPW_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR	
Treści kształcenia					
- Metodologia badań – podstawa teoretyczna. - Współczesne nurty w badaniach społecznych. - Badania ilościowe a badania jakościowe. Triangulacja. - Podstawy badań empirycznych. Problemy etyczne badań w naukach społecznych. - Elementy procesu badawczego – problemy badawcze, hipotezy, zmienne, wskaźniki. - Plan badawczy – rodzaje planów badawczych. Pomiar i błędy pomiaru. Dobór próby. - Metody, techniki i narzędzia badawcze – dobór metod badawczych, technik oraz konstruowanie narzędzi badawczych. - Przetwarzanie i analizowanie danych – zbieranie danych. Kategoryzowanie danych. Analiza i wnioskowanie.					
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych					
Egzamin ustny, kolokwia cząstkowe na zajęciach weryfikujące wiedzę i umiejętności, aktywność na zajęciach. Projekt: aktywny udział w zajęciach – kształtowanie umiejętności badawczych podczas rozwiązywania <i>case study</i> , przygotowania indywidualnego/grupowego projektu badawczego na wybrany temat oraz zaprezentowanie analizy i wyników przeprowadzonych badań na forum – kształtowanie umiejętności oraz kompetencji społecznych (w oparciu o zdobytą wiedzę), zgodnie z założonymi efektami kształcenia.					
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe					
Zadania problemowe, wykład konwersatoryjny, dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna. Praca projektowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point, projektora.					
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta				ST	NST
1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)					10
2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)					10
3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)					20
4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)					30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):					50
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):					2

Literatura obowiązkowa
- Brzeziński, J., Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010.
- Heinz-Hermann K., Metody badań w pedagogice, Gdańsk 2007.
- Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2011.
- Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Kraków 2010.
- Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2004.
- Welskop W., Jak napisać pracę licencjacką i magisterską. Poradnik dla studentów, Łódź 2014.
Literatura uzupełniająca
- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2004.
- Szczęsny W.W., Metodyka badań pedagogicznych i pisanie prac dyplomowych, Warszawa 2008.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA
Nazwa przedmiotu	PROSEMINARIUM
Kod przedmiotu	PPKD.2.3
Moduł	Kształcenie kierunkowe
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	5,6
Całkowita liczba punktów ECTS	6
Forma prowadzenia zajęć	20 ćw.
Forma zaliczenia	ZO, egzamin dyplomowy
Kierownik przedmiotu	Prof. dr hab. Barbara Skałbania, prof. dr hab. Juliusz Jundził, dr Elena Karpuszenko, dr Alicja Szulc-Boczek, dr Wiesław Nynca, dr Elżbieta Zyzik
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Barbara Skałbania, prof. Juliusz Jundził, dr Elena Karpuszenko, dr Alicja Szulc-Boczek, dr Wiesław Nynca, dr Maria Owczarek, dr Elżbieta Zyzik

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student osiągnął efekty kształcenia w zakresie wiedzy, przewidziane dla kierunku, posiada umiejętność samodzielnego czytania literatury, analizowania i wnioskowania, formułowania wypowiedzi pisemnych, wykazuje aktywną postawę w procesie komunikowania się z grupą i prowadzącym proseminarium.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

- C-1 Przygotowanie studentów do samodzielnego opracowania pracy dyplomowej.
 C-2 Doskonalenie umiejętności analitycznego czytania literatury naukowej i syntezy własnych opinii.
 C-3 Doskonalenie umiejętności tworzenia list bibliograficznych i przypisów w systemie harwardzkim.
 C-4 Kształtowanie umiejętności konceptualizacji zamysłów badawczych na gruncie pedagogiki.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PPW	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki (w tym pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej).	PPW_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, zna jej terminologię i założenia metodologiczne, rozumie postulat wieloparadygmatyczności, współczesne tendencje badawcze, zna metody badawcze stosowane w pedagogice (w tym w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej).	PPW_W05		P7S_WG
3.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, zna współczesne podejścia do problemów edukacyjno-wychowawczych uczniów (podmiotowość, autonomia, samostanowienie) i związanych z tym form edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.	PPW_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
4.	Student zna zaawansowane metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obszarze wychowania i kształcenia; wybrane tradycje i teorie badań nad dzieckiem i jego środowiskiem właściwe dla pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej oraz w wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną	PPW_W09	SN_W05	P7S_WG

	niezbędną do wykonywania zawodu nauczyciela na etapie przedszkolnym i wczesnoszkolnym.			
5.	Student rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji w odniesieniu do programów i praktyki kształcenia i wychowania dzieci na poziomie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, zna ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela wczesnej edukacji.	PPW_W12		P7S_WK
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PPW	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.	PPW_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
2.	Student posiada umiejętności badawcze, pozwalające na: rozróżnianie orientacji w metodologii badań społecznych, formułowanie problemów badawczych, dobór adekwatnych metod, technik oraz konstruowanie narzędzi badawczych, opracowywanie, prezentowanie i interpretowanie wyników badań, wyciąganie wniosków oraz wskazywanie kierunków dalszych badań.	PPW_U02	SN_TI01, SN_TI02, SN_U02, SN_U08	P7S_UW
3.	Student potrafi analizować, prognozować i racjonalnie oceniać złożone sytuacje edukacyjne z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi pedagogicznych, a także generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych w przedszkolu i szkole podstawowej na poziomie wczesnoszkolnym.	PPW_U03	SN_U01, SN_U07	P7S_UW
4.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, wychowania, terapii i opieki oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań wspierających	PPW_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW

	rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.			
5.	Student posiada umiejętności obserwacji, diagnozowania, racjonalnej oceny złożonych sytuacji edukacyjne oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań; oceniania przydatności typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z kolejnymi etapami edukacji dziecka.	PPW_U05	SN_U05	P7S_UW
6.	Student posługuje się zasadami etycznymi w podejmowanej działalności; przewiduje konsekwencje działań dydaktycznych, wychowawczych, terapeutycznych, profilaktycznych, i integrujących, potrafi udzielić pierwszej pomocy medycznej.	PPW_U12	SN_U12	P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PPW	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki (w tym pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej) i potrzebę ich poszerzenia o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PPW_K01	SN_K03	P7S_KK
2.	Student wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru pedagogiki, w szczególności pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rozumie problemy i potrzeby uczniów na wczesnym etapie edukacji, ponadto jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w szczególności z rodzicami.	PPW_K02	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
3.	Student wykazuje gotowość do odpowiedzialnego traktowania obowiązków zawodowych; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.	PPW_K05	SN_K06	P7S_KO
4.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PPW_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia				

- Opracowanie roboczej mapy subdyscyplin pedagogiki oraz nauk wspierających jej dociekania, osadzenie w mapie problematyki – przedmiot badań.
- Formułowanie problematyki pedagogicznej zgodnej z zainteresowaniami studentów, ugruntowanie jej w naukach społecznych i lub humanistycznych.
- Przygotowanie i prezentacja bibliografii opisującej wybrane przez studentów zagadnienia: Przygotowanie, prezentacja i omówienie roboczej struktury pracy dyplomowej.
- Warsztat pisania rozdziałów teoretycznych pracy — analiza, synteza czytanych treści bibliograficznych, naukowa narracja: system harwardzki i tradycyjny jako sztuka przypisywania i tworzenia bibliografii pracy.
- System wskazywania źródeł cudzych opinii, poglądów, czy wyników badań; Listy bibliograficzne pracy dyplomowej w oparciu o system harwardzki/tradycyjny.
- Reguły wyrażania zgodności i niezgodności opinii badacza, naukowców we własnej pracy dyplomowej studenta.
- Granice wyrażania własnych opinii w opracowaniu pracy dyplomowej.
- Repetytorium z metod badań naukowych- koncepcja badań własnych w zakresie podjętego w pracy zagadnienia .
- Planowanie przebiegu badań oraz narzędzi badawczych.
- Sposoby prezentowania wyników badań, ich analizy i interpretacji, w obszarze podjętego zagadnienia.
- Autokontrola logiki wyводу prowadzonego w pracy, jej struktury i spójności.

**Sposoby weryfikacji efektów kształcenia
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych**

Ocena kolejnych etapów opracowania koncepcji pracy.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Praca z tekstem źródłowym, dyskusja, refleksja teoretyczna na temat literatury przedmiotu, praca analityczna nad empiryczną częścią pracy.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		20
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		20
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		120
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		150
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		6

Literatura obowiązkowa

- Brzeziński, J., Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010.
- Heinz-Hermann K., Metody badań w pedagogice, Gdańsk 2007.
- Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2011.
- Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Kraków 2010.
- Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2004.

- Welskop W., Jak napisać pracę licencjacką i magisterską. Poradnik dla studentów, Łódź 2014.
Literatura uzupełniająca
- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2004.
- Szczęsny W.W., Metodyka badań pedagogicznych i pisanie prac dyplomowych, Warszawa 2008.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA
Nazwa przedmiotu	SEMINARIUM DYPLOMOWE
Kod przedmiotu	PPKD.2.3.
Moduł	Kształcenie kierunkowe
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	7,8,9,10
Całkowita liczba punktów ECTS	25
Forma prowadzenia zajęć	85 ćw.
Forma zaliczenia	ZO, egzamin dyplomowy
Kierownik przedmiotu	Prof. dr hab. Barbara Skałbana, prof. dr hab. Juliusz Jundziół, dr Elena Karpuszenko, dr Alicja Szulc-Boczek, dr Wiesław Nynca
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Barbara Skałbana, prof. Juliusz Jundziół, dr Elena Karpuszenko, dr Alicja Szulc-Boczek, dr Wiesław Nynca, dr Maria Owczarek

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student osiągnął efekty kształcenia w zakresie wiedzy, przewidziane dla kierunku, posiada umiejętność samodzielnego czytania literatury, analizowania i wnioskowania, formułowania wypowiedzi pisemnych, wykazuje aktywną postawę w procesie komunikowania się z grupą i promotorem pracy.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Przygotowanie studentów do samodzielnego opracowania pracy dyplomowej. C-2 Doskonalenie umiejętności analitycznego czytania literatury naukowej i syntezy własnych opinii. C-3 Doskonalenie umiejętności tworzenia list bibliograficznych i przypisów w systemie harwardzkim. C-4 Kształtowanie umiejętności konceptualizacji zamysłów badawczych na gruncie pedagogiki.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PPW	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki (w tym pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej).	PPW_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, zna jej terminologię i założenia metodologiczne, rozumie postulat wieloparadygmatyczności, współczesne tendencje badawcze, zna metody badawcze stosowane w pedagogice (w tym w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej).	PPW_W05		P7S_WG
3.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, zna współczesne podejścia do problemów edukacyjno-wychowawczych uczniów (podmiotowość, autonomia, samostanowienie) i związanych z tym form edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.	PPW_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
4.	Student zna zaawansowane metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obszarze wychowania i kształcenia; wybrane tradycje i teorie badań nad dzieckiem i jego środowiskiem właściwe dla pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej oraz w wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną niezbędną do wykonywania zawodu nauczyciela na etapie przedszkolnym i wczesnoszkolnym.	PPW_W09	SN_W05	P7S_WG
5.	Student rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji w odniesieniu do programów i praktyki kształcenia i wychowania dzieci na poziomie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, zna ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela wczesnej edukacji.	PPW_W12		P7S_WK
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PPW	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1. Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.	PPW_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
2. Student posiada umiejętności badawcze, pozwalające na: rozróżnianie orientacji w metodologii badań społecznych, formułowanie problemów badawczych, dobór adekwatnych metod, technik oraz konstruowanie narzędzi badawczych, opracowywanie, prezentowanie i interpretowanie wyników badań, wyciąganie wniosków oraz wskazywanie kierunków dalszych badań.	PPW_U02	SN_TI01, SN_TI02 SN_U02, SN_U08	P7S_UW
3. Student potrafi analizować, prognozować i racjonalnie oceniać złożone sytuacje edukacyjne z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi pedagogicznych, a także generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych w przedszkolu i szkole podstawowej na poziomie wczesnoszkolnym.	PPW_U03	SN_U01, SN_U07	P7S_UW
4. Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, wychowania, terapii i opieki oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań wspierających rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.	PPW_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
5. Student posiada umiejętności obserwacji, diagnozowania, racjonalnej oceny złożonych sytuacji edukacyjne oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań; oceniania przydatności typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z kolejnymi etapami edukacji dziecka.	PPW_U05	SN_U05	P7S_UW
6. Student posługuje się zasadami etycznymi w podejmowanej działalności; przewiduje konsekwencje działań dydaktycznych, wychowawczych,	PPW_U12	SN_U12	P7S_UU

	terapeutycznych, profilaktycznych, i integrujących, potrafi udzielić pierwszej pomocy medycznej.			
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PPW	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki (w tym pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej) i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PPW_K01	SN_K03	P7S_KK
2.	Student wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru pedagogiki, w szczególności pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rozumie problemy i potrzeby uczniów na wczesnym etapie edukacji, ponadto jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w szczególności z rodzicami.	PPW_K02	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
3.	Student wykazuje gotowość do odpowiedzialnego traktowania obowiązków zawodowych; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.	PPW_K05	SN_K06	P7S_KO
4.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowuje się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PPW_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia				
- Opracowanie roboczej mapy subdyscyplin pedagogiki oraz nauk wspierających jej dociekania, osadzenie w mapie problematyki – przedmiot badań. - Formułowanie problematyki pedagogicznej zgodnej z zainteresowaniami studentów, ugruntowanie jej w naukach społecznych i lub humanistycznych. - Przygotowanie i prezentacja bibliografii opisującej wybrane przez studentów zagadnienia: Przygotowanie, prezentacja i omówienie roboczej struktury pracy dyplomowej. - Warsztat pisania rozdziałów teoretycznych pracy – analiza, synteza czytanych treści bibliograficznych, naukowa narracja: system harwardzki i tradycyjny jako sztuka przypisywania i tworzenia bibliografii pracy. - System wskazywania źródeł cudzych opinii, poglądów, czy wyników badań; Listy bibliograficzne pracy dyplomowej w oparciu o system harwardzki/tradycyjny. - Reguły wyrażania zgodności i niezgodności opinii badaczy, naukowców we własnej pracy dyplomowej studenta. - Granice wyrażania własnych opinii w opracowaniu pracy dyplomowej.				

- Repetytorium z metod badań naukowych- koncepcja badań własnych w zakresie podjętego w pracy zagadnienia . - Planowanie przebiegu badań oraz narzędzi badawczych. - Sposoby prezentowania wyników badań, ich analizy i interpretacji, w obszarze podjętego zagadnienia. - Autokontrola logiki wyводу prowadzonego w pracy, jej struktury i spójności.		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Ocena kolejnych etapów opracowania pracy dyplomowej.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Praca z tekstem źródłowym, dyskusja, refleksja teoretyczna na temat literatury przedmiotu, praca analityczna nad empiryczną częścią pracy.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		60
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		600
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		565
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		625
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		25

Literatura obowiązkowa
- Brzeziński, J., Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010.   - Heinz-Hermann K., Metody badań w pedagogice, Gdańsk 2007.   - Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2011.   - Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Kraków 2010.   - Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2004.   - Welskop W., Jak napisać pracę licencjacką i magisterską. Poradnik dla studentów, Łódź 2014.
Literatura uzupełniająca
- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2004.   - Szczyński W.W., Metodyka badań pedagogicznych i pisanie prac dyplomowych, Warszawa 2008.